

per la seva especificitat: des del pintor Antonio López fins a Glenn Murcutt (antítesi d'aquests arquitectes que sacrifiquen gran part del seu temps en "tarees de promoción y marketing") o el fotògraf Ramón Masats (exigent en la seva tasca, als antípodes dels creadors avui concentrats a engrossir el seu "estatus mediático y su cuenta bancaria").

Troben també buit en aquesta selecció personatges familiars o gairebé familiars, com la seva germana Esther Tusquets o el també arquitecte Lluís Clotet, durant vint anys el seu soci, que qualifica com el seu millor amic i persona de gran intel·ligència. O altres amb una cosa per aportar al terreny de l'erotisme, que té tirada per l'autor, com els fotògrafs Leopoldo Pomés o Oriol Maspons, les models Amanda Lear i Bimba Bosé o el sabater Manolo Blahnik. En total, 42 personatges.

Il·lustrats amb pintures pròpies, amb retrats del seu àlbum fotogràfic d'amistats o amb obres d'altres autors, aquests textos firmats per Oscar Tusquets són majoritàriament versions més o menys elaborades d'altres d'apareguts prèviament en premsa, catàlegs, presentacions i llibres. Són també, en moltes ocasions, substanciosos esbossos per a aquesta gran crònica de la societat burgesa i progressista barcelonina dels anys 60, 70 i 80 que encara està per escriure. I són gairebé sempre una nova prova de la versatilitat expressiva de l'arquitecte i dissenyador Oscar Tusquets, que ha reduït molt la seva activitat en aquests àmbits professionals, però que continua pintant i escrivint amb passió, amentat i profit. |

CGT allà, la CNT aquí. Perquè mentre a França els sindicats obrers havien renunciat a l'objectiu d'ocupar-se dels mitjans de producció, aquest discurs revolucionari sí que continuava formant part de les tesis del sindicalisme espanyol. La guerra, amb l'abandonament del control de les seves fàbriques per part d'una burgesia assetjada i sense suport social, va ser la circumstància que va fer possible dur a la pràctica les tesis autogestionàries i provar de racionalitzar unes formes de feina anquilosades. Però la paradoxa que descobreix el llibre és que la substitució de la direcció empresarial per consells de fàbrica, malgrat reduir en part desigualtats salarials, no va alterar a fons la relació de l'obrer i la seva feina. "Els militants de la CNT i la UGT que dirigien les col·lectivitats es van oposar a molts desitjos obrers que abans havien defensat". Per això la resistència a la feina es va mantenir. El canvi, a la fàbrica, no va ser tan profund. Potser el mite mai no va ser del tot real. |

Periodisme Es publica un llibre amb les seves entrevistes i la reedició del seu diccionari sobre la moda actualitzat

L'estil de Rivière

Margarita Rivière
Entrevistas.
Diálogos con la política, la cultura y el poder

PUBLICACIONES
I EDICIONES UB
200 PÁGINES
21 EUROS

Diccionario de la moda
Ilustraciones
d'Antonio Miró

DEBOLSILLO
352 PÁGINES
12,95 EUROS

MIQUEL ESCUDERO

L'estil de la periodista Margarita Rivière ha marcat època en la nostra premsa i en l'art d'entrevistar. Ha fet milers d'entrevistes –bona part d'elles a *La Vanguardia*– en les quals ha preguntat i ha escoltat amb atenció, amabilitat i perspicàcia, sabent mostrar més tard detalls significatius. Fa poc s'ha publicat una selecció d'aquestes converses. En citaré tres: amb el polític Ernest Lluch "lúcido, vital, honesto"; amb el filòsof Eugenio Trias, que "derrochaba generosidad, sabiduría y proximidad"; o amb qui va ser la dona de Mandela, i abans vídua del president de Moçambic, i ministra d'Educació, Graça Machel: amb 20 anys havia estat guerrillera, però "tuve suerte, no maté a nadie", i des de la consciència de persona sostenia que "para erradicar la pobreza hay que erradicar la ignorancia".

Margarita Rivière és una referència clara del millor periodisme espanyol. Fa divuit anys va publicar *Diccionario de la moda* i que incloïa els estils del segle XX. Actualitzat, s'acaba de tornar a editar com a llibre de butxaca. El resultat és molt interessant. Unes mil entrades, complementades amb dibuixos d'Antonio Miró, pioner del prêt-à-porter a Espanya i "el gusto estético más refinado de la España democrática". El que sempre es va denominar com a modista fa un temps que es diu dissenyador. La cèlebre periodista entén que la moda ha mort tal com es va entendre

La periodista entén que ha mort la moda tal com s'entenia al segle XX, quan la moda, la indústria i els negocis eren coses diferents

fins a finals de segle XX (quan moda, indústria i negoci eren coses molt diferents) i ha ressuscitat amb el culte al cos. La moda va unita a la "creación" d'opinió pública i és una fotografia social de cada època. La seva aliança amb la imatge ha anat estrenyent-se. Així, el cinema és el gran divulgador de la moda amb qui es troba un públic

Margarita Rivière en una fotografia feta durant la dècada dels vuitanta

ARXIU

universal. Rivière recorda com certes pel·lícules, des de *Doctor Zhivago* (1965) a *Bonnie & Clyde* (1967), es van atrevir, amb passió, amb una indumentària femenina. Així "la moda ha recogido antes que nadie el espíritu de la sociedad de masas transformándose en producto de consumo masivo". Avui, la llibertat de vestir és total. L'explosió de la moda jove dels seixanta va trencar amb la idea d'elegància com referència, fins a arribar a la moda *grunge* (greixum) que amb uns texans trencats

campanya, etcètera). El paper de les revistes de moda i els fotògrafs, amb "fascinantes obras de arte que recogían todos los matices del movimiento y la luz". Quan va sorgir l'hàbit de les etiquetes i la mania d'exhibir la marca a l'exterior de la indumentària. S'informa que el primer rellotge de polsera el va dissenyar Louis Cartier el 1904 per a un pilot brasiler. I es recorda que l'astracan és una "pell d'origen rus, procedent d'un xai anomenat karakul".

Per aquestes delicioses pàgines desfilen Balenciaga, Pertegaz, Paco Rabanne i molts altres. També els estudis previs d'Armani, medicina; Dior, polítiques; Cardin, arquitectura. Es parla de l'actriu Katharine Hepburn, "mujer independiente, sana y con la cara lavada capaz de emocionar a todo el mundo y ser elegante con estas únicas armas". Del modista Oleg Cassini que va estar casat amb l'actriu Gene Tierney. O de Mariano Fortuny Madrazo, artista, fotògraf, dissenyador de mobles, de tèxtils i de vestits, fill i nét de pintors de renom. |